

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

15 червня 2017 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 111/вс-17

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у пленарному складі:

головуючого - Козьякова С.Ю.,

членів Комісії: Бутенка В.І., Василенка А.В., Весельської Т.Ф., Заріцької А.О., Козлова А.Г., Лукаша Т.В., Луцюка П.С., Макарчука М.А., Мішина М.І., Прилипка С.М., Тітова Ю.Г., Устименко В.Є., Шилової Т.С., Щотки С.О.,

розглянувши питання про підтвердження здатності кандидата на посаду судді Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду Баранця Олександра Миколайовича здійснювати правосуддя у відповідному суді, стосовно якого оголошено перерву відповідно до абзацу 2 частини першої статті 88 Закону України «Про судоустрій і статус суддів»,

встановила:

Рішенням Комісії від 07 листопада 2016 року № 145/зп-16 оголошено конкурс на зайняття 120 вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду.

Баранець О.М. 30 листопада 2016 року звернувся до Комісії із заявою про проведення стосовно нього кваліфікаційного оцінювання для участі у конкурсі на посаду судді Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду за спеціальною процедурою призначення. Комісією 05 грудня 2016 року прийнято рішення № 55/вс-16, зокрема, про допуск Баранця О.М. до участі у конкурсі на посаду судді Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду.

Рішенням Комісії від 11 січня 2017 року № 2/зп-17 призначено кваліфікаційне оцінювання 653 кандидатів, допущених до участі у конкурсі на зайняття 120 вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду, зокрема Баранця О.М.

Комісією 08 лютого 2017 року прийнято рішення № 20/вс-17, зокрема, про допуск Баранця О.М. до проходження кваліфікаційного оцінювання для участі у конкурсі на посаду судді Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду.

Положеннями статті 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі - Закон) закріплено, що кваліфікаційне оцінювання проводиться Вищою кваліфікаційною комісією суддів України з метою визначення здатності судді (кандидата на посаду судді) здійснювати правосуддя у відповідному суді за визначеними критеріями. Такими критеріями є: компетентність (професійна, особиста, соціальна тощо), професійна етика, доброчесність.

Баранець О.М. 16 лютого 2017 року склав анонімне письмове тестування, за результатами якого набрав 79,5 бала і згідно з рішенням Комісії від 17 лютого 2017 року № 12/зп-17 допущений до виконання практичного завдання на етапі іспиту під час

кваліфікаційного оцінювання у межах процедури конкурсу до відповідних касаційних судів у складі Верховного Суду.

За результатами виконаного 21 лютого 2017 року практичного завдання Баранець О.М. набрав 102 бали та згідно з рішенням Комісії від 29 березня 2017 року № 22/зп-17 визнаний таким, що допущений до другого етапу кваліфікаційного оцінювання «Дослідження досє та проведення співбесіди» у межах процедури конкурсу до Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду.

Згідно з абзацом 3 пункту 20 розділу III Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, затверджені рішенням Комісії від 03 листопада 2016 року № 143/зп-16, (далі - Положення) під час співбесіди обов'язковому обговоренню із суддею (кандидатом) підлягають дані щодо його відповідності критеріям професійної етики та доброчесності.

Відповідно до положень статті 87 Закону з метою сприяння Вищій кваліфікаційній комісії суддів України у встановленні відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності для цілей кваліфікаційного оцінювання утворюється Громадська рада доброчесності, яка надає, за наявності відповідних підстав, висновок про невідповідність судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності.

Громадською радою доброчесності надано висновок про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду Баранця О.М. критеріям доброчесності та професійної етики, затверджений 12 квітня 2017 року.

У висновку Громадської ради доброчесності вказано, що у проекті «Відкритий суд» зафіксовано, як в судовому засіданні 31 травня 2016 року кандидат заборонив відеофіксацію засідання без винесення мотивованої ухвали. Зокрема, на відео видно, як кандидат, головуєчий в засіданні, звертається до присутніх, які не є учасниками процесу, щодо того, що вони можуть залишитися в судовій залі, але припинити відеофіксацію. Кандидат не вважив за необхідне пояснювати присутнім причини порушення колегією статті 4-4 «Гласність розгляду справ» Господарського процесуального кодексу України і вимог частин 4, 5 статті 11 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», не виніс ухвали про розгляд справи в закритому засіданні. Окрім того, відсутність права слухачів брати участь в обговоренні клопотань і виступати в процесі не скасовує обов'язок суду роз'яснювати всім присутнім зміст рішень, які їх стосуються.

У даному випадку, за твердженням Громадської ради, кандидатом був порушений пункт 3.2 Бангалорських принципів поведінки судді, у якому визначено, що не досить лише вершити правосуддя, потрібно, щоб його звершення було очевидним для загалу.

Зазначене Громадська рада доброчесності розглядає як безумовну і самостійну підставу для негативного висновку.

Крім того, до вказаного висновку додана окрема думка члена Громадської ради Савчука А.В., у якій він зауважив, що вказана обставина не повинна бути підставою для висновку про невідповідність кандидата критеріям професійної етики та доброчесності, а мала бути надана Комісії як інформація для відповідної оцінки в сукупності з іншими обставинами, які характеризують кандидата та можуть свідчити про його невідповідність критеріям доброчесності та професійної етики.

Стосовно вказаних у висновку Громадської ради доброчесності доводів кандидат на посаду судді Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду Баранець О.М. надав усні та письмові пояснення, а також докази, які було оцінено Комісією під час співбесіди. Кандидат зазначив, що Товариство з обмеженою відповідальністю звернулося до Київського апеляційного господарського суду з апеляційною скаргою, в якій просило скасувати рішення господарського суду міста Києва від 04 квітня 2016 року у справі № 910/1775/16 та прийняти нове рішення, яким відмовити в задоволенні позовних вимог повністю. Розгляд справи було призначено на 31 травня 2016 року.

Через відділ документального забезпечення суду від представника відповідача надійшло письмове клопотання, в якому суд інформувався про присутність представників Громадської організації «Відкритий суд» в судовому засіданні для здійснення відеозйомки портативними відеотехнічними засобами, та клопотання про фіксування судового процесу за допомогою звукозаписувального технічного запису.

У судове засідання з'явилися представники сторін у справі та, враховуючи відкритість судового засідання, представники Громадської організації «Відкритий суд». Представники Громадської організації «Відкритий суд» розпочали відеозйомку з початку судового засідання.

За змістом протоколу судового засідання від 31 травня 2016 року у даній справі від представника позивача надійшло заперечення на відеофіксацію судового засідання представниками проекту «Відкритий суд», оскільки предметом розгляду справи є договір та додаткова угода, яка укладена між сторонами, що становить комерційну таємницю, а представники громадської організації «Відкритий суд» здійснюють відеозйомку саме з метою розповсюдження даної інформації в засобах масової інформації та в мережі інтернет.

Відповідно до протоколу судового засідання від 31 травня 2016 року колегія суддів апеляційної інстанції (головуючий Баранець О.М.) у нарадчій кімнаті розглянула усне клопотання представника позивача про припинення здійснення відеозйомки. Враховуючи обгрунтовані заперечення представника позивача та те, що у справі № 910/1775/16 вже здійснюється фіксування судового процесу за допомогою звукозаписувальних технічних засобів, задовольнила дане клопотання, що відображено в ухвалі Київського апеляційного господарського суду. Кандидат звертає увагу членів Комісії, що запис справи № 910/1775/16 здійснювався за допомогою технічних засобів, а саме: програмно-апаратного комплексу «Діловодство спеціалізованого суду», представники громадської організації «Відкритий суд» залишилися в залі судового засідання, тобто розгляд даної справи був відкритий, а отже, правових підстав для винесення ухвали про розгляд справи № 910/1775/16 у закритому засіданні не було.

Кандидат зазначив, що ним було дотримано принцип рівності всіх учасників судового процесу перед законом і судом, який закріплений вимогами статті 4-2 Господарського процесуального кодексу України. Конституційні положення про законність судочинства та рівність усіх учасників процесу перед законом і судом (стаття 129 Конституції України) зобов'язують суд забезпечити всім рівні можливості щодо заявлення клопотань та обгрунтованого їх розгляду.

Таким чином, прийняття рішення про припинення фіксації судового засідання шляхом відеозйомки портативними відеотехнічними засобами не було вираженням його особистого небажання здійснення відеозйомки з метою порушення принципу гласності, а це була мотивована позиція колегії суддів, викладена в ухвалі суду для захисту інтересів позивача.

Ураховуючи зміст висновку та заперечення кандидата, його доводи про порядок вирішення у судовому засіданні питання щодо здійснення відеозйомки судового процесу з дотриманням вимог статті 4-2 Господарського процесуального кодексу України, а також окрему думку члена Громадської ради доброчесності Савчука А.В., Комісія не вбачила підстав вважати кандидата таким, що не відповідає критеріям доброчесності та професійної етики.

Відповідно до частини першої статті 88 Закону, якщо Громадська рада доброчесності у своєму висновку встановила, що суддя (кандидат на посаду судді) не відповідає критеріям професійної етики та доброчесності, то Комісія може ухвалити рішення про підтвердження здатності такого судді (кандидата на посаду судді) здійснювати правосуддя у відповідному суді лише у разі, якщо таке рішення підтримане не менше ніж одинадцятьма її членами.

Дослідивши досье кандидата, заслухавши доповідача, уповноваженого представника Громадської ради доброчесності та кандидата Баранця О.М., п'ятнадцять членів Комісії дійшли висновку про підтвердження ним здатності здійснювати правосуддя у Касаційному господарському суді у складі Верховного Суду.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 88, 93, 101 Закону, Положенням, Комісія
вирішила:

визнати Баранця Олександра Миколайовича таким, що за критеріями професійної етики та добросовісності підтвердив здатність здійснювати правосуддя у Касаційному господарському суді у складі Верховного Суду.

Комісії у складі колегії завершити проведення кваліфікаційного оцінювання стосовно кандидата на посаду судді Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду Баранця Олександра Миколайовича

Головуючий

С.Ю. Козьяков

Члени Комісії:

В.І. Бутенко

А.В. Василенко

Т.Ф. Весельська

А.О. Заріцька

А.Г. Козлов

Т.В. Лукаш

П.С. Луцюк

М.А. Макарчук

М.І. Мішин

С.М. Прилипко

Ю.Г. Тітов

В.Є. Устименко

Т.С. Шилова

С.О. Щотка